

SAMENLEVINGSOPBOUW

Over gelijkheid onderhandel je niet

MENSENRECHTEN ONDER DRUK

De sector Samenlevingsopbouw maakt zich zorgen over de actuele beeldvorming over wat de 'vluchtelingencrisis' genoemd wordt. En eigenlijk een opvangcrisis is.

De fundamentele afspraken die opgenomen zijn in de Conventie van Genève staan onder druk. Verschillende stemmen gaan op om de toegang tot sociale rechten van vluchtelingen te beperken of vertragen. Samenlevingsopbouw waarschuwt vandaag voor een samenleving waarin bepaalde groepen meer plichten en minder rechten hebben dan anderen. Op korte termijn is dit politiek scoren, maar dit zal uiteindelijk alleen armoede in de kaart spelen.

Inderdaad, het aantal asielaanvragen in België is de laatste maanden hoger dan ooit. Het aantal mensen dat vlucht voor het geweld in Syrië en Irak is enorm. Van de 23 miljoen inwoners in Syrië zijn er vier miljoen op de vlucht, 7,6 miljoen zijn er ontheemd (gevlucht in eigen land). De meeste vluchtelingen worden opgevangen in (vaak niet welstellende) buurlanden met een onhoudbare druk op de lokale economie en vaak onmenselijke omstandigheden als gevolg. Een klein deel van die oorlogsvluchtelingen wachten hun lot niet af in tentenkampen waar zij volledig afhankelijk zijn van noodhulp. Ze zoeken hun weg naar Europa om een zinvol toekomstperspectief te realiseren, waarbij veiligheid en tewerkstelling hand in hand gaan. Hen als economisch vluchteling beschouwen, miskent de tragedie die aan de basis lag van hun vertrek en het streven naar een zelfstandige toekomst. Samenlevingsopbouw nodigt iedereen uit om ook de kracht van de vluchtelingen die ons land binnen komen te zien. De meeste van de vluchtelingen hebben altijd op eigen benen gestaan en hard gewerkt om te overleven. Als er hier iets misloopt met de toegang tot de arbeidsmarkt van vreemdelingen, dan zoeken we de verklaring beter in uitsluitingsmechanismen, zoals discriminatie, en niet louter in de statistieken.

Of een asielzoeker al dan niet erkend wordt als vluchteling is de uitkomst van een beoordeling binnen het kader van de Conventie van Genève. De beoordeling handelt over de veiligheid van de persoon in kwestie die niet gegarandeerd kan worden in het land van herkomst. De morele plicht van België inzake asiel – tevens ook de juridische plicht ingevolge de ondertekening van de conventie – bestaat er dan ook in om vervolgens deze vluchteling te erkennen als burger en bescherming te bieden. Het statuut van vluchteling is niet inwisselbaar, de bescherming blijft gekoppeld aan ons land. Vluchtelingen worden 'nieuwe burgers'. Volwaardige sociale bescherming en sociale rechten zijn bijgevolg niet meer dan evident. Sociale rechten dienen immers voor iedereen toegankelijk te zijn volgens dezelfde spelregels, zonder te verdelen op basis van voorgeschiedenis of afkomst. Tegelijkertijd moeten we actie ondernemen om een toekomst voor de nieuwkomers mogelijk te maken.

Duizenden nieuwe Belgen – honderdduizenden nieuwe Europeanen – komen toe. Wat al deze mensen gemeen hebben is dat ze zelf een toekomst willen opbouwen. Daarvoor moesten ze hun thuisland verlaten. Wanneer we hen warm onthalen, hen wegwijs maken in onze samenleving en hen kansen aanreiken, hebben ze de meeste kansen om hun toekomstperspectief waar te maken: een veilig, zelfstandig leven uitbouwen in een warme samenleving, een droom die wij met hen delen. Pas wanneer we de solidariteit in vraag stellen en de komst van deze nieuwkomers enkel benoemen als bedreigend, is de term 'crisis' gepast. We roepen alle beleidsverantwoordelijken, maar ook de media op om het geweer van schouder te veranderen en harde, destructieve uitspraken te weren en te vervangen door een boodschap van solidariteit. Wanneer we solidariteit tonen en samen werken aan kansen tot integratie in de samenleving en op de arbeidsmarkt buigen we dit om in een kans voor hen en voor onze samenleving.

GEEN GRENZEN AAN SOLIDARITEIT

Reeds jaren komen we in de sector Samenlevingsopbouw veelvuldig in contact met migranten zonder wettig verblijf. Dit zijn de zogenaamde 'gelukszoekers', die zich gedwongen voelden om te migreren omwille van ongelijkheid in het Zuiden. Anderzijds zijn er ook de duizenden uitgeprocedeerde asielzoekers, die geen bescherming vonden omwille van een gebrek aan bewijsstukken of omdat hun veiligheidsprobleem niet volledig binnen de Conventie van Genève paste.

Het onderscheid tussen de oorlogsvluchteling en de anderen - de goede en slechte - doet afbreuk aan de kwetsbare positie waarin al deze mensen zich bevinden. Onze opbouwwerkers horen elke dag, dat als deze migranten geen gegronde redenen hadden, dat zij huis en familie ook niet zouden achtergelaten hebben voor een leven in extreme armoede hier. We roepen dan ook op om de golf van solidariteit en herverdeling die nu door de samenleving gaat ook uit te breiden naar alle mensen zonder wettig verblijf. Uiteindelijk gaat het om dezelfde mensen die we nu verwelkomen, maar dan onderworpen aan de meest extreme vorm van maatschappelijke uitsluiting die zich uit in ondervoeding, langdurige thuisloosheid, gezondheidsproblemen, uitbuiting en misbruik.

Voor meer achtergrondinformatie, contacteer Ronnie Tack
ronnie.tack@samenlevingsopbouw.be
0488 – 578 872